

ČESKÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA POVINNOSTI MLČENLIVOSTI V MEDIACI: ZÁRUKA DŮVĚRY NEBO PRÁVNÍ PAST?*

MARIE KORTUSOVÁ

Abstract: **Czech Legislation on Confidentiality in Mediation: A Guarantee of Trust or a Legal Trap?**

Mediation is a recognized form of alternative dispute resolution, characterized by voluntariness, impartiality of the mediator, and, in particular, the principle of confidentiality. In the Czech Republic, the mediator's duty of confidentiality is regulated by Act No. 202/2012 Sb., on Mediation, adopted in accordance with Directive 2008/52/EC. The statutory framework, however, formulates this duty only in general terms, giving rise to considerable interpretative ambiguity. This article examines the scope and limits of the mediator's confidentiality obligation, including distinctions between registered and unregistered mediators, as well as the interplay with professional secrecy where the mediator simultaneously practises as an attorney. It further addresses the absence of statutory confidentiality duties for the parties to mediation and other participants, which are relegated to contractual regulation of limited enforceability. Particular attention is dedicated to problematic stages of the mediation process, such as court-ordered initial meetings, caucus sessions, and subsequent judicial proceedings. The analysis demonstrates that Czech case law, notably a 2018 ruling of the Constitutional Court, has added further complexity to the interpretation of confidentiality. The article argues that the existing regulation provides only a partial guarantee of trust and may operate as a legal pitfall. *De lege ferenda*, it advocates for legislative clarification and the statutory extension of confidentiality obligations to mediation parties in order to enhance trust, legal certainty, and the effective functioning of mediation within the Czech legal order.

Keywords: alternative dispute resolution (ADR); mediation; confidentiality; trust; mediator; Mediation Act; information protection

Klíčová slova: alternativní řešení sporu; mediace; povinnost mlčenlivosti; důvěrnost; mediátor; zákon o mediaci; ochrana informací

DOI: 10.14712/23366478.2026.108

* Tento článek vychází z diplomové práce autorky a shrnuje její hlavní závěry: KORTUSOVÁ, M. *Povinnost mlčenlivosti v mediaci*. Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, Právnická fakulta, 2025. Dostupné online na: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/197999>.

ÚVOD

Mediace představuje praktický a efektivní způsob mimosoudního řešení sporů. Její charakteristické rysy spočívají zejména v nízké míře formálnosti, dobrovolné účasti stran, nestrannosti, resp. neutralitě mediátora, a především v důvěrnosti celého procesu. Významným přínosem mediace je rovněž akcent na zlepšení, případně alespoň zachování vztahů mezi účastníky sporu, což ji odlišuje od tradičních soudních řízení.

Zákonný rámec mediace byl v České republice vytvořen až přijetím zákona č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů („zákon o mediaci“), který implementoval požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21. května 2008 o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech („směrnice 2008/52/ES“).

Ačkoli česká právní úprava vymezuje základní pravidla mediačního procesu, zásadní princip důvěrnosti a povinnost mlčenlivosti byly formulovány poměrně obecně, což vyvolává řadu interpretačních nejasností. Přestože je zákon o mediaci účinný již téměř patnáct let, jeho novelizace není aktuálně řešeným tématem, natož předmětem legislativní diskuse. Přitom právě princip důvěrnosti a s ním spojená povinnost mlčenlivosti představují základní pilíře mediace, bez jejichž důsledného respektování by tento proces pozbýval svého smyslu a efektivity.

Cílem tohoto článku je poukázat na nedostatky současné právní úpravy důvěrnosti a povinnosti mlčenlivosti v mediaci, zhodnotit jejich praktické dopady a nabídnout možné směry legislativního i aplikačního řešení. Pozornost je zaměřena zejména na výklad sporných ustanovení zákona o mediaci a na dopady jednotlivých interpretačních přístupů na postavení účastníků mediačního procesu. Současně se článek zabývá otázkou, zda platná právní úprava skutečně naplňuje účel, který sledoval zákonodárce. Na základě provedené analýzy usiluje o formulaci interpretačních vodítek a návrhů *de lege ferenda*, které mohou přispět k vyšší míře právní jistoty, jednotnosti výkladu a k celkovému posílení důvěry v institucionální rámec mediace.

1. PRINCIP DŮVĚRNOSTI V MEDIACI

Na úvod je důležité zmínit základní rozdíl mezi důvěrou a důvěrností. Důvěra je charakteristikou vztahu, přičemž rozlišujeme dva typy důvěry, a to důvěru v mediátora a důvěru mezi stranami sporu navzájem. Aby si strany získaly důvěru a jistotu, nelze jejich vztah předstírat – musí být opravdový. Důvěra se projevuje například při výběru osoby mediátora, kterého vybírají sami účastníci mediace. Důvěrnost je naopak charakteristikou procesu, kdy informace řečené v průběhu mediace jsou důvěrné a nelze je bez souhlasu stran zveřejnit.¹ Důvěrnost můžeme definovat různými způsoby, především je ale vnímána jako morální povinnost uchovat získané informace v tajnosti.

K principu důvěrnosti v rámci mediace pak přistupujeme ve dvou rovinách, a to hmotněprávní a procesněprávní. Hmotněprávní rovina se vztahuje k personálnímu

¹ HOLÁ, L. *Mediace v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2011, s. 53–55.

vymezení mediačního procesu.² Jedná se o vztah mezi účastníky mediace navzájem a zároveň o záruku vyloučení nežádoucích osob z řízení. Procesněprávní rovina naopak konkretizuje princip důvěrnosti prostřednictvím povinnosti mlčenlivosti. Zkoumá, zda se mediátor a účastníci mohou dovolávat informací získaných v souvislosti s mediací jako důkazů v případném soudním řízení. V procesní rovině se proto hovoří o tzv. soudní povinnosti mlčenlivosti, která je jedním z klíčových požadavků směrnice 2008/52/ES³ a byla promítnuta i do zákona o mediaci.

Důvodová zpráva k zákonu o mediaci dokládá, že zákonodárce zvažoval dvě koncepce povinnosti mlčenlivosti, a to buď výhradně pro osobu mediátora a osoby participující na řízení, nebo rozšíření povinnosti i na samotné strany sporu. I přes argumentaci pracovní skupiny byla přijata restriktivní varianta, a zákonný závazek mlčenlivosti tak dopadá pouze na mediátora a osoby podílející se na přípravě a průběhu mediace. Strany sporu bez dalšího zůstaly bez zákonné povinnosti a jsou tak odkázány výlučně na smluvní ujednání, která jsou v praxi a odborné literatuře často kritizována pro svou nižší vymahatelnost.

2. POVINNOST MLČENLIVOSTI MEDIÁTORA

Podle § 9 zákona o mediaci je mediátor povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které se v souvislosti s výkonem své činnosti dozví. Tato povinnost se vztahuje nejen na samotný průběh mediace, ale i na všechny jeho fáze, včetně té přípravné, a trvá i po ukončení mediace až do okamžiku, kdy je mediátor této povinnosti zproštěn.⁴

Samotné znění zákonného ustanovení je ovšem poměrně obecně formulované, což v praxi vyvolává řadu interpretačních nejasností. Pouze důsledná analýza a výklad umožňují stanovit hranice a obsah povinnosti mlčenlivosti, které nejsou z textu zákona na první pohled zřejmé.

2.1 ZAPSANÝ VS. NEZAPSANÝ MEDIÁTOR

Zásadní rozdíl spočívá v tom, zda mediaci vede mediátor zapsaný či nezapsaný – provozující činnost na základě živnostenského oprávnění. Od tohoto rozlišení se odvíjejí práva a povinnosti mediátora, jelikož činnost každého z nich je regulována odlišně.

Podle § 2 písm. c) zákona o mediaci se za mediátora považuje fyzická osoba zapsaná v seznamu mediátorů spravovaném Ministerstvem spravedlnosti, přičemž zákonná pravidla obsažená v tomto předpisu se vztahují výhradně na tuto skupinu.

² DOLEŽALOVÁ, M. – VAN LEYNSEELE, P. *Mlčenlivost v mediaci* [online]. Česká advokátní komora, Barreau de Bruxelles, 2012 [cit. 2025-09-02]. Dostupné na: <https://www.cak.cz/storage/files/ml-enlivost-v-mediaci.pdf>.

³ Článek 7 Důvěrnost mediace. In: Směrnice 2008/52/ES.

⁴ § 9 odst. 2 zákona o mediaci.

Naopak podrobnější zákonná regulace činnosti nezapsaných mediátorů v českém právním řádu chybí. Jejich aktivita je proto kvalifikována jako živnost ohlašovací volná podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, a řídí se povinnostmi vyplývajícími z tohoto právního rámce a souvisejících předpisů.⁵

Nezapsaní mediátoři tak přijímají své povinnosti, včetně mlčenlivosti, prostřednictvím smluvních ujednání, jako jsou smlouvy o provedení mediace, nebo dobrovolným přihlášením se k institucionálním pravidlům či etickému kodexu. Pro strany sporu je vhodné takovou povinnost utvrdit ustanovením o smluvní pokutě, což zvyšuje její efektivitu.

Je zřejmé, že dvojkolejnost právní úpravy a rozmanitost zákonných požadavků negativně ovlivňují důvěru stran ve schopnosti nezapsaných mediátorů, což se může projevit nižší mírou využívání mediačních řízení v praxi.⁶ Z tohoto důvodu by bylo vhodné *de lege ferenda* zvážit sjednocení zákonných pravidel mediace.

2.2 LIMITY POVINNOSTI MLČENLIVOSTI ZAPSANÉHO MEDIÁTORA

Jak již bylo uvedeno, povinnost mlčenlivosti zapsaného mediátora je zákonnou povinností a vztahuje se téměř na všechny skutečnosti spojené s mediací. Forma, jakou je informace sdělena, přitom není rozhodující – povinnost se vztahuje na ústní projevy, písemné materiály, interní poznámky i konkludentní jednání.

Snadnější způsob, jak určit hranice důvěrných informací, je jejich negativní výčet. Ochrana se nevztahuje na skutečnosti, které sice byly sděleny v souvislosti s mediací, avšak účastníkům by byly známy i bez jejího konání. Nespadají sem ani tzv. notorie, tedy obecně známá fakta, a informace veřejně dostupné. Rovněž se povinnost mlčenlivosti netýká sdělení, která mediátor poskytuje stranám (např. vysvětlení pravidel mediace).

Diskutovanou otázkou zůstává, zda je ochrana rozšířena i na informace, které mediátor zjistí vlastní dedukcí, aniž by mu je některá ze stran přímo sdělila. Robert Choleňský považuje tuto nejasnost za jeden z důvodů pro novelizaci zákona o mediaci, neboť dochází ke spornému výkladu ustanovení. Původním záměrem zákonodárce bylo totiž bezsporně chránit veškeré informace spojené s mediací, bez ohledu na jejich zdroj.⁷

Absolutní chápání povinnosti mlčenlivosti však odmítá Martin Svatoš, který zdůrazňuje, že zákonná obligace nedopadá na informace sdílené ke vzdělávacím účelům, například v rámci školení mediátorů či akademických přednášek. V těchto situacích je však nezbytné důsledně anonymizovat osobní údaje a citlivé skutečnosti.⁸

⁵ § 2 ve spojení s § 3 odst. 2 písm. l) živnostenského zákona.

⁶ HOLÁ, L. – URBANOVÁ, M. a kol. *Mediace v praxi optikou empirického výzkumu*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020, s. 18.

⁷ CHOLEŇSKÝ, R. *Praktický průvodce mediací podle nové právní úpravy*. Praha: Linde, 2013, s. 134–139.

⁸ SVATOŠ, M. Profesní mlčenlivost v mediaci aneb jak nemít oslí uši. *Súkromné právo*. 2021, č. 5. In: *Legalis* [online]. 16. 11. 2021 [cit. 2025-09-18]. Dostupné na: <https://www.legalis.sk/clanky/2601/profesni-mlcenlivost-v-mediaci-aneb-jak-nemit-osli-usi>.

Mimo limity dovozované doktrínou stanovuje sám zákon o mediaci výjimku z široce postavené povinnosti mlčenlivosti mediátora v zájmu zajištění možnosti jeho vlastní obhajoby v soudních a dozorčích řízeních.⁹ Nelze totiž mediátorovi odepřít právo na procesní obranu. Je proto umožněno využít informace, které by za běžných okolností byly důvěrné. Sdělení však musí být omezena na nezbytný rozsah a nesmí být zneužita k obcházení zákonné ochrany.

Při interpretaci § 9 odst. 3 zákona o mediaci je rovněž nezbytné zohlednit směrnici 2008/52/ES,¹⁰ která předestírá další dvě výjimky: zpřístupnění obsahu mediační dohody, pokud je to nezbytné pro její provedení nebo výkon, a naléhavé důvody veřejného pořádku, typicky k zabránění újmy na tělesné či duševní integritě osob nebo k ochraně nejlepších zájmů dětí.

Další výkladovou komplikaci přineslo usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. III. ÚS 1604/17. Ústavní soud konstatoval, že ustanovení o mlčenlivosti je nutno vykládat pouze ve vztahu k meritu věci, která má být jinak autoritativně rozhodnuta soudem. Ústavní soud uzavřel, že sdělení procesní povahy (vyjádření týkající se zpětvzetí žaloby a úhrady nákladů řízení) nepodléhá zákonné ochraně, čímž překvapivě zúžil pohled na možnosti výkladu.

Uvedený závěr odmítá Martina Doležalová,¹¹ podle níž požadavek Ústavního soudu na poskytnutí zprávy o průběhu mediace od mediátora představuje rozpor s povinností soudu šetřit zachování mlčenlivosti o utajovaných skutečnostech chráněných zákonem při dokazování v souladu s § 124 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád („o. s. ř.“).¹² Usnesení Ústavního soudu svým výrokem fakticky prolomilo princip důvěrnosti mediace a povinnost mlčenlivosti zapsaných mediátorů, čímž zasáhlo do snahy o zachování zcela důvěrného prostředí.

S ohledem na povahu předmětného rozhodnutí je však třeba zdůraznit, že jde o usnesení, nikoli o nález Ústavního soudu. Z tohoto důvodu nelze z jeho odůvodnění dovozovat obecně závazné či precedenční právní závěry. Dopad rozhodnutí je nutno chápat spíše interpretačně a omezeně na konkrétní skutkový kontext dané věci.

Přestože zákon o mediaci neposkytuje pevně vymezené mantinely povinnosti mlčenlivosti, mediátoři mohou čerpat inspiraci z mezinárodních dokumentů a etických standardů. Za významný pramen lze označit Mediation Rules of the International Chamber of Commerce, účinné od 1. ledna 2014,¹³ které obsahují doporučení k ochraně důvěrných

⁹ Ustanovení § 9 odst. 3 zákona o mediaci je ve vztahu k § 126 a 128 o. s. ř. *lex specialis*.

¹⁰ Článek 7 Důvěrnost mediace. In: Směrnice 2008/52/ES.

¹¹ DOLEŽALOVÁ, M. Mlčenlivost v mediaci – realita a výzvy aneb Rozmohl se nám takový nešvar... In: *Advokátní deník* [online]. 18. 11. 2022 [cit. 2025-09-16]. Dostupné na: <https://advokatnidenik.cz/2022/11/18/mlcenlivost-v-mediaci-realita-a-vyzvy-aneb-rozmohl-se-nam-tady-takovy-nesvar/>.

¹² „Dokazování je třeba provádět tak, aby byla šetřena povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích chráněných zvláštním zákonem a jiná zákonem stanovená nebo státem uznávaná povinnost mlčenlivosti. V těchto případech lze provést výslech jen tehdy, jestliže vyslýchaného zprostil povinnosti mlčenlivosti příslušný orgán nebo ten, v jehož zájmu má tuto povinnost; přiměřeně to platí i tam, kde se provádí důkaz jinak než výslechem“ (§ 124 o. s. ř.).

¹³ Article 9 Confidentiality. In: Mediation Rules. In: *International Chamber of Commerce* [online]. 2014 [cit. 2025-09-14]. Dostupné na: <https://iccwbo.org/dispute-resolution/dispute-resolution-services/adr/mediation/mediation-rules/>.

informací. Doplňkovým vodítkem jsou různé etické kodexy, jež sice nejsou právně závazné, ale představují osvědčené standardy profesního chování, např. Evropský kodex chování pro zprostředkovatele.¹⁴ Zároveň nic nebrání tomu, aby si účastníci mediace upravili povinnost mlčenlivosti v rámci smlouvy o provedení mediace, případně kdykoli v průběhu mediačního řízení.

2.3 MEDIÁTOR-ADVOKÁT

Zvláštní pozornost vyžaduje problematika souběhu profesních rolí mediátora. V praxi se často setkáváme s tím, že mediátoři jsou též advokáti. Podle zákona o mediaci by se tito odborníci měli zdržet poskytování právních služeb při výkonu mediační činnosti mediátora.¹⁵

Mediátor-advokát však představuje specifický typ mediátora, jelikož je vázán nejen zákonem o mediaci, ale též vybranými ustanoveními zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii („zákon o advokacii“), ačkoli mediační činnost sama o sobě nepředstavuje poskytování právních služeb.¹⁶

Podle stanoviska sekce ADR České advokátní komory¹⁷ i části doktríny¹⁸ je činnost těchto mediátorů nutno chápat jako „jinou činnost“ advokáta,¹⁹ a to bez ohledu na to, zda je mediátor zapsaný či nikoli. „Jinou činností“ se přitom rozumí jakákoli aktivita vykonávaná advokátem v rámci jeho odborné způsobilosti, která má přímou souvislost s poskytováním právních služeb – typicky činnost vyžadující právní znalosti a vyjednávací dovednosti. Takto pojatá činnost podléhá povinnosti mlčenlivosti stanovené jak zákonem o mediaci, tak zákonem o advokacii. Zatímco důvěrnost mediace slouží primárně k ochraně otevřenosti procesu, advokátní mlčenlivost plní funkci garance důvěry mezi klientem a advokátem a je jedním ze základních pilířů výkonu advokacie. Jinými slovy lze hovořit o ochraně oprávněných zájmů klientů, jež mají přednost před vlastními zájmy advokáta. Takový výklad se uplatní zejména u nezapsaných mediátorů-advokátů, u nichž se bez pochyb jedná o výkon „jiné činnosti“ advokáta.

Odlišný přístup prosazuje Martin Svatoš, který zdůrazňuje, že mediátor-advokát zastává dvě oddělené role: roli mediátora při výkonu mediace a roli advokáta mimo tuto činnost. Tyto role by podle něj neměly být vykonávány současně. V takovém pojetí se

¹⁴ 4. Důvěrnost. In: *Evropský kodex chování pro zprostředkovatele* [online]. 2004 [cit. 2025-09-06]. Dostupné na: <https://www.forarb.com/wp-content/uploads/2013/01/Evropský-kodex-chování-pro-mediátory.pdf>.

¹⁵ „Mediátor nesmí ohledně konfliktu, ve kterém vede nebo vedl mediaci nebo činil kroky k přípravě mediace, poskytovat právní služby podle jiného právního předpisu, i když je jinak k jejich poskytování oprávněn“ (§ 8 odst. 2 věta první zákona o mediaci).

¹⁶ § 1 odst. 2 zákona o advokacii (*a contrario*).

¹⁷ Stanovisko sekce ADR k povinnosti mlčenlivosti u advokáta – zapsaného i nezapsaného mediátora. In: *Česká advokátní komora* [online]. 23. 9. 2021 [cit. 2024-10-07]. Dostupné na: <https://www.cak.cz/aktualni-informace-mediace>.

¹⁸ SVEJKOVSKÝ, J. – MACKOVÁ, A. – VYCHOPEŇ, M. a kol. Jiná činnost advokáta. Advokát a výkon jiné právnické profese. In: SVEJKOVSKÝ, J. – MACKOVÁ, A. – VYCHOPEŇ, M. a kol. *Advokátní právo*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 243–260.

¹⁹ Podle § 56 odst. 2 věta první zákona o advokacii.

pak povinnost mlčenlivosti podle zákona o advokacii při samotné mediaci neuplatní, neboť je plně nahrazena mlčenlivostí stanovenou zákonem o mediaci.²⁰

Předložený závěr odpovídá i profesním zásadám výkonu advokacie, podle nichž je advokát povinen vždy sledovat a naplňovat oprávněné zájmy svého klienta.²¹ Tato základní profesní povinnost je však s rolí nestranného mediátora v zásadě neslučitelná, neboť mediátor nesmí jednat ve prospěch žádné ze stran sporu. Z tohoto důvodu nelze aplikovat advokátní mlčenlivost, jelikož zde chybí nezbytný vztah advokát–klient.

Shodně se k této otázce vyjadřuje i Stanovisko sekce pro ADR ČAK k výkonu mediace advokátem vycházející z Evropského etického kodexu mediátora, které při výkladu čl. VII (Důvěrnost informací) odkazuje výlučně na zákon o mediaci.²² Stanovisko bylo přitom přijato právě za účelem usnadnění výkladu a předcházení střetu rolí advokáta a zapsaného mediátora.

S ohledem na uvedené lze uzavřít, že advokát zapsaný v seznamu mediátorů je povinen respektovat pravidla zákona o mediaci a současně vybraná ustanovení zákona o advokacii, zejména část sedmou (*lex specialis* k zákonu o mediaci) a přiměřeně i úpravu kárné odpovědnosti advokátů.²³ Nicméně vzhledem k odlišným názorům odborné veřejnosti zůstává otázkou, která úprava mlčenlivosti se na mediátora-advokáta vztahuje. Současná dualita právní úpravy se jeví jako nadbytečná a dopad mlčenlivosti podle zákona o advokacii je navíc přísnější.

Problematický výklad pojmu „jiná činnost“ advokátů se obdobně objevuje i při interpretaci § 368 odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, podle něhož „oznamovací povinnost podle odstavce 1 nemá advokát nebo jeho zaměstnanec, který se dozví o spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem advokacie nebo právní praxe“.

Část odborné literatury zastává názor, že výjimka z oznamovací povinnosti by mohla dopadat i na mediátora-advokáta, a to i přesto, že se v daném případě jedná o výkon „jiné činnosti“ advokáta,²⁴ než je výkon právní praxe, pokud připustíme výklad, že se skutečně o „jinou činnost“ jedná. Tento přístup vychází z komplexního pojetí zákonů a stavovských povinností advokátů a naznačuje, že role mediátora-advokáta se mohou při výkonu mediační činnosti směřovat.²⁵

Odlišnou interpretaci zastává Martin Svatoš, který dovozuje, že zproštění oznamovací povinnosti podle § 368 odst. 3 TZ se na mediátory-advokáty nevztahuje.²⁶

²⁰ Rozhovor s JUDr. M. SVATOŠEM, Ph.D., mediátorem, rozhodcem a vedoucím Centra pro mimosoudní řešení sporů Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Praha, 14. 10. 2024.

²¹ § 16 zákona o advokacii.

²² Čl. VII. Důvěrnost informací. In: *Etický kodex advokáta zapsaného mediátora (Stanovisko sekce pro ADR ČAK k výkonu mediace advokátem)* [online]. 2013 [cit. 2024-10-07]. Dostupné na: <https://www.cak.cz/storage/files/stanovisko-sekce-adr-eticky-kodex-mediatora-advokata-2025.pdf>.

²³ § 32 až § 35e zákona o advokacii.

²⁴ Ve smyslu § 56 odst. 2 zákona o advokacii.

²⁵ „Výkonem právní praxe advokáta jsou všechny související další právní činnosti, např. výkon funkce insolvenčního správce, rozhodce, mediátora atd., přičemž nezávisí na tom, v souvislosti s jakou takovou činností, příp. s jakým právním oborem (nemusí jít jen o výkon advokátské činnosti v oboru trestního práva) se o činnosti dozvěděl“ [ŠÁMAL, P. – ROZMAN, S. – TEJNSKÁ, K. Některé další formy trestné součinnosti (§ 364 až 368). In: ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník III: komentář: § 272–421*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 4560–4608].

²⁶ Rozhovor s JUDr. M. SVATOŠEM, Ph.D.

Argumentuje přitom opět neslučitelností výkonu mediace se současným provozováním advokacie nebo právní praxe.²⁷ Dodatečně uvedenému názoru přispívá i již zmíněný argument absence vztahu advokát–klient, který je stěžejní pro aplikaci výjimky.

Z důvodu existující nejednoznačnosti výkladu se jeví jako vhodné zvážit *de lege ferenda* nejen legislativní upřesnění rozsahu povinností mediátorů-advokátů, a to zejména ve vazbě na související ustanovení právní úpravy v jiných odvětvích, nýbrž i zpřesnění definice pojmu „jiná činnost“ ve vztahu k mediační činnosti advokátů.

3. POVINNOST MLČENLIVOSTI OSOB ZÚČASTNĚNÝCH

Podle § 9 odst. 4 zákona o mediaci se povinnost mlčenlivosti vztahuje nejen na zapsaného mediátora, ale i na všechny osoby podílející se s ním na přípravě či průběhu mediace. Typicky jde o zaměstnance mediátora, administrativní pracovníky, tlumočníky či jiné pomocné osoby. Doktrinální výklad přitom směřuje k širšímu pojetí, které zahrnuje i znalce vypracovávající posudky využívané v rámci mediačního procesu.²⁸

Naopak subjekty přizvané stranami sporu, zejména jejich právní zástupci nebo odborní poradci, nejsou vázány zákonnou povinností mlčenlivosti, jelikož zákon o mediaci jejich účast explicitně neupravuje. V praxi se proto doporučuje sjednat jejich povinnost mlčenlivosti formou smluvního ujednání, popřípadě jejich jednostranným dobrovolným prohlášením.

Přikláním se k názoru, že by bylo vhodné doplnit základní právní úpravu mlčenlivosti i pro tyto osoby, zejména za účelem zvýšení informovanosti o mediaci a podpory povědomí o dosahování smírného řešení sporů.²⁹

Je však nutné podotknout, že na advokáty i bez výslovné úpravy platí povinnost mlčenlivosti a řádného zastupování klientů v rámci advokátní činnosti vyplývající ze zákona o advokacii.³⁰

4. POVINNOST MLČENLIVOSTI STRAN MEDIACE

Vedle mediátora vystupují v mediaci jako hlavní účastníci především strany sporu, které zpravidla volí tento proces právě pro jeho princip důvěrnosti. Přestože pracovní skupina připravující zákon o mediaci podporovala myšlenku rozšíření povinnosti mlčenlivosti i na tyto osoby, zákonodárce zvolil restriktivní přístup a strany pod § 9 zákona o mediaci nezahrnul. Zároveň nedostatečně argumentoval zejména obtížnou

²⁷ § 8 odst. 2 zákona o mediaci.

²⁸ SVATOŠ, M. § 9 Povinnost mlčenlivosti mediátora. In: HORÁČEK, T. – OLÍK, M. – SVATOŠ, M. *Zákon o mediaci: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 112–125.

²⁹ SVATOŠ, M. The Czech Republic. In: ALEXANDER, N. – WALSH, S. – SVATOŠ, M. (eds.). *EU Mediation Law Handbook: Regulatory Robustness Ratings for Mediation Regimes*. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2017, s. 161–190.

³⁰ § 16 zákona o advokacii.

vymahatelností a rizikem zhoršení procesního postavení stran při obraně svých práv u soudů či jiných orgánů.³¹

S takovým odůvodněním však řada odborníků nesouhlasí, mezi nimiž jsou i Tomáš Horáček, Miloš Olík a Martin Svatoš. Podle nich je současná úprava nedostačující a odůvodnění zákonodárce neobstojí. Porušení mlčenlivosti stranou sporu by bylo možné řešit nárokem na náhradu vzniklé škody podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Povinnost lze navíc smluvně posílit, například dohodou o smluvní pokutě ve smlouvě o provedení mediace.³²

Navrhované znění zákonné úpravy mlčenlivosti by navíc předešlo využívání informací získaných během důvěrného mediačního procesu jako důkazů v soudním řízení. Mlčenlivost by se vztahovala pouze na informace sdílené během mediace, zatímco dříve získané důkazy by zůstaly použitelné. Nelze tudíž souhlasit s námitkou zákonodárce o zhoršení procesního postavení stran, které by zůstalo stejné jako před zahájením mediace, jelikož bez konání mediačního řízení by ani nově nabyté znalosti účastník nemohl zjistit. Sdílení důvěrných informací by tak nebylo na újmu v následném soudním řízení žádnému z účastníků.

Z těchto důvodů a s ohledem na charakter mediace se jeví vhodné a žádoucí, aby byla povinnost mlčenlivosti výslovně stanovena zákonem i pro strany sporu. Takto koncipovaná právní úprava by posílila důvěru v proces a vytvořila bezpečný prostor pro otevřenou komunikaci, klíčovou pro dosažení smírného řešení. Zároveň by umožnila stranám individuálně vymezit rozsah mlčenlivosti smluvně podle jejich potřeb.

Zákonná úprava povinnosti mlčenlivosti by však zároveň nesla i svá rizika. Je třeba počítat s možností jejího potenciálního zneužití, zejména ve snaze zamezit přístupu k zásadním informacím. Takový výklad či aplikace by mohly ztížit soudům či jiným orgánům přístup k relevantním podkladům. Proto by jakákoli legislativní úprava měla být formulována s dostatečnými zárukami, aby nedocházelo k obcházení procesních pravidel či blokaci důkazních prostředků pod záminkou ochrany důvěrnosti.

Absence zákonné úpravy však nevylučuje sjednání smluvní mlčenlivosti zajištěné smluvní pokutou. To mimo jiné předvídá i důvodová zpráva k zákonu o mediaci. V praxi se tomu tak děje ve smlouvě o provedení mediace, ať už se zapsaným, či nezapsaným mediátorem.

Smluvní doložka mlčenlivosti pak bezesporu chrání strany sporu proti prolomení povinnosti mlčenlivosti vůči třetím osobám. Nicméně takto sjednané ustanovení nezávazuje soudy ani rozhodčí orgány. Ochrana informací tak může být soudy prolomena, jelikož neexistuje jednotný názor, zda by taková povinnost mlčenlivosti spadala pod ochranu § 124 o. s. ř. Kromě novelizace zákona o mediaci se proto jeví vhodným zvážit i novelizaci ust. § 128 o. s. ř. ve vztahu k ADR za účelem legislativního posílení důvěrnosti.

³¹ Vláda České republiky. Důvodová zpráva k zákonu č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů (zákon o mediaci), č. 202/2012 Dz. In: *beck-online* [online]. 2012 [cit. 2025-09-18]. Dostupné na: <https://app.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=oz5f6mrqgez6f6mrqgipwi6q>.

³² SVATOŠ, § 9 *Povinnost mlčenlivosti mediátora*, s. 7.

5. POVINNOST MLČENLIVOSTI V JEDNOTLIVÝCH FÁZÍCH MEDIACE

Nedostatečná úprava povinnosti mlčenlivosti mediace zahrnuje nejen subjekty, ale vyvolává i otázku ohledně její aplikace na konkrétní fáze procesu. Zaměříme se proto na důvěrnost informací získaných před zahájením procesu, zejména v průběhu prvního setkání s mediátorem, nařízeného soudem, na zvláštní institut oddělených jednání stran s mediátorem (tzv. *caucus*) a též na navazující soudní řízení v případě neúspěšné mediace.

5.1 PRVNÍ SETKÁNÍ S MEDIÁTOREM

Současně s přijetím zákona o mediaci bylo vloženo do o. s. ř. ustanovení o možnosti prvního setkání s mediátorem, nařízeného soudem.³³ Tento institut se řadí do přípravné fáze mediace, během níž jsou strany seznámeny s procesem. V souladu se zákonným rozsahem se proto veškerá sdělení považují za důvěrná (vyjma výše uvedených výjimek) a spadají pod ust. § 9 zákona o mediaci. Bez zproštění stran nemohou mediátoři sdělovat třetím osobám, a to včetně soudu, žádné informace o jednání.³⁴

Část odborné literatury připouští, že se povinnost mlčenlivosti nevztahuje na informace o neúspěchu mediace či nesoučinnosti některé ze stran. Je tomu tak z důvodu práva soudu na případný postih strany sporu pořádkovou pokutou ve smyslu § 53 o. s. ř.³⁵

Jiný názor vymezuje výjimku pouze na sdělení, zda se první setkání s mediátorem uskutečnilo. Avšak i přes takový závěr se soudy tuto informaci dozvídají nepřímo prostřednictvím strany sporu po předložení potvrzení o splnění uložené povinnosti setkat se s mediátorem.

Odlišný pohled uvádí Martin Svatoš, podle kterého nemají soudy nárok na žádné informace. Poskytnutí údajů by mohlo představovat porušení zákonné povinnosti mlčenlivosti s možnými důsledky v podobě přestupku mediátora či kárného provinění mediátora-advokáta. Zároveň by mohlo zakládat nárok na náhradu škody či uplatnění smluvní pokuty.

Jako podpůrný argument může sloužit i souhrnné výkladové stanovisko Ministerstva spravedlnosti k nařízenému prvnímu setkání se zapsaným mediátorem, když uvádí, že organizace prvního setkání je plně v kompetenci mediátora a soud do ní nijak nezasahuje. Jedinou informací, kterou může soud požadovat, je ohledně uskutečnění setkání a splnění soudem uložené povinnosti, kterou potvrzuje mediátor vydáním příslušného prohlášení podle § 8 odst. 1 písm. f) zákona o mediaci přímo stranám sporu.³⁶

³³ § 100 odst. 2 o. s. ř.

³⁴ SVATOŠ, § 9 *Povinnost mlčenlivosti mediátora*, s. 7.

³⁵ SVOBODA, K. § 100 [Postup soudu po podání žaloby]. In: SVOBODA, K. – SMOLÍK, P. – LEVÝ, J. – DOLEŽÍLEK, J. a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2021.

³⁶ Souhrnné výkladové stanovisko Ministerstva spravedlnosti ČR k nařízenému prvnímu setkání se zapsaným mediátorem. In: *Justice.cz: Mediace* [online]. 21. 9. 2019 [cit. 2025-09-12]. Dostupné na: <https://mediace.justice.cz/stanoviska-ministerstva/#stanoviska>.

I přes fakt, že ministerstvo uvádí, že se povinnost mlčenlivosti mediátora na uvedené informace nevztahuje, odkazuje soudy k vyžádání si potvrzení od stran samotných, které povinnosti mlčenlivosti ze zákona vázány nejsou. Nepředložení potvrzení stranou pak svědčí o její neúčasti na prvním setkání.

Při zvažování rozsahu dopadu mlčenlivosti je rovněž nutné zohlednit § 124 o. s. ř., který ukládá soudům provádět dokazování s ohledem na povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích chráněných zvláštním zákonem či jinou zákonem uznávanou povinnost mlčenlivosti. Prolomení je možné pouze v případě zproštění tím, v jehož zájmu je tato povinnost mlčenlivosti ustavena.

Soudy však výše nastíněné názory nerespektují a vyzývají mediátory k doložení informací. V praxi je pak mediátorům doporučeno na výzvu soudu odpovědět přípisem obsahujícím informaci o závazku ve smyslu § 9 zákona o mediaci a odkázání se na strany sporu.

Lze uznat, že požadavek soudů na základní informace je vzhledem k institutu prvního setkání s mediátorem, nařízeného soudem, ospravedlnitelný. Z hlediska systematiky právní úpravy je však žádoucí, aby byla tato potřeba soudů řešena legislativně, a to úpravou zákona o mediaci i souvisejících ustanovení o. s. ř. *De lege ferenda* by tak měla být formulována pravidla, která umožní soudům získat nezbytné procesní informace, aniž by tím došlo k ohrožení či prolomení povinnosti mlčenlivosti mediátora.

Jako vhodné řešení se jeví změnit právní úpravu tak, aby soud vyžadoval potřebné informace přímo od účastníků řízení, nikoli od mediátora. Takové řešení respektuje princip mlčenlivosti mediátora a zároveň zajišťuje efektivní průběh soudního řízení, neboť soud obdrží relevantní informace bez přímého zásahu do mediační komunikace. Tím je zachována rovnováha mezi právem soudu na procesní dohled a profesní povinností mediátora chránit důvěrnost sdělených informací, jakožto klíčového principu alternativního řešení sporů.

Alternativně lze rozsah povinnosti mlčenlivosti modifikovat smluvně. Strany mohou mediátora výslovně zmocnit, aby soudu sdělil, zda mediace probíhá či nikoliv, čímž se rozsah zákonné mlčenlivosti mediátora zúží ve shodě s dohodou stran.

5.2 CAUCUS (ODDĚLENÉ JEDNÁNÍ)

Mediace se oproti jiným ADR řízením vyznačuje interní mlčenlivostí, která chrání důvěrné informace sdělené jednou stranou mediátorovi bez účasti ostatních. Tzv. *caucus*³⁷ poskytuje stranám prostor a možnost konzultovat s mediátorem své záměry, získat důvěru v proces a vysvětlit dosavadní chování.

Zákon o mediaci interní mlčenlivost výslovně neupravuje. Obecná ustanovení lze interpretovat v tomto směru dvěma způsoby – v užším či širším smyslu. Užší výklad

³⁷ „Co je ono kouzelné slovo caucus? Lingvistický původ v mediaci má nejasný. Do ADR slovníku se dostal patrně přes jeho politický ekvivalent používaný v USA ve smyslu setkání podporovatelů nebo členů konkrétní politické strany nebo hnutí“ (SVATOŠ, M. *Tajemství mediace, aneb, Řešení sporů od A do Z*. Praha: Art Francesco, 2020, s. 154–155).

považuje za důvěrné pouze informace, které strana explicitně označí za takové. Obdobné znění využívá i vzorový zákon UNCITRAL o mediaci.³⁸

Naopak širší výklad zahrnuje do důvěrných veškeré informace sdělené během *caucus* s výjimkou těch, u nichž strana mediátora výslovně zproští povinnosti mlčenlivosti. Takové pojetí interní mlčenlivosti je v praxi hojně využíváno, a navíc je podporováno mezinárodními dokumenty, jako jsou například Evropský kodex chování pro zprostředkovatele³⁹ nebo UNCITRAL Mediation Rules (2021).⁴⁰

Nelze však vnitřní mlčenlivost aplikovat zcela bezmezně. To by totiž mělo za následek znemožnění jakékoliv následné komunikace během společných jednání mediace. Strana navíc může záměrně prezentovat odlišné informace při odděleném a společném jednání za účelem vlastního prospěchu. Takové chování fakticky paralyzuje mediátora při sdílení získaných informací s druhou stranou a narušuje důvěru a efektivitu procesu. V obdobných případech je mediátorům doporučeno postupovat podle § 6 odst. 2 zákona o mediaci a proces mediace ukončit.

Pro vyloučení pochybností je vhodné, aby si účastníci rozsah interní mlčenlivosti upravili již ve smlouvě o provedení mediace. Nejistotu právní úpravy by v tomto směru bylo vhodné vyřešit a najisto postavit význam a rozsah interní mlčenlivosti.

5.3 NAVAZUJÍCÍ SOUDNÍ ŘÍZENÍ

Výsledek mediace může být i přes veškerou snahu mediátora negativní a spor vyústí v podání žaloby nebo pokračování v přerušném soudním řízení. V souladu s § 124 o. s. ř. mají soudy povinnost při dokazování šetřit zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinností mlčenlivosti, což však soudci v praxi často nereflektují, zejména při vyžadování procesních informací o průběhu mediace od mediátorů. Dokonce i Ústavní soud tímto způsobem zjevně narušil základní princip důvěrnosti mediace.^{41, 42}

V obdobných situacích se pak mediátor ocitá v obtížném postavení, když musí volit mezi dodržením své zákonné povinnosti a vyhověním požadavkům soudu. Je však nezbytné zdůraznit, že princip důvěrnosti – chápáný jako privilegium stran – umožňuje ve světle současné právní úpravy účastníkům mediace výslovně zmocnit mediátora ke sdělení konkrétních informací soudu či třetím osobám, aniž by tím byla porušena zákonná povinnost mlčenlivosti mediátora. Takové zmocnění vede ke zproštění mlčenlivosti v rozsahu stanoveném zmocněním, čímž je umožněno soudům získat potřebné

³⁸ Article 9. Disclosure of Information. In: United Nations Commission on International Trade Law. *UNCITRAL Model Law on International Commercial Mediation and International Settlement Agreements Resulting from Mediation with Guide to Enactment and Use* (2018) [online]. Vienna: United Nations, 2022 [cit. 2025-09-06]. Dostupné na: https://uncitral.un.org/en/texts/mediation/modellaw/commercial_conciliation.

³⁹ 4. Důvěrnost. In: *Evropský kodex chování pro zprostředkovatele* [online]. 2004 [cit. 2025-09-06]. Dostupné na: <https://www.forarb.com/wp-content/uploads/2013/01/Evropský-kodex-chování-pro-mediátory.pdf>.

⁴⁰ Article 5. Communication Between the Parties and the Mediator. In: United Nations Commission on International Trade Law. *UNCITRAL Mediation Rules* (2021) [online]. Vienna: United Nations, 2022 [cit. 2025-09-06]. Dostupné na: <https://uncitral.un.org/en/texts/mediation>.

⁴¹ Usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. III. ÚS 1604/17.

⁴² DOLEŽALOVÁ, c. d., s. 4.

podklady. Tento mechanismus představuje flexibilní a efektivní nástroj pro řešení sporných situací ve světle současné právní úpravy.

Za účelem předejití obdobným výkladovým sporům lze rovněž doporučit, aby byl ve smlouvě o provedení mediace sjednán taxativní výčet informací, na které se povinnost mlčenlivosti mediátora nevztahuje. Takové ujednání může do budoucna výrazně usnadnit postup účastníků a minimalizovat riziko interpretačních nejasností. Mimo jiné může zcela nahradit dodatečná zproštění povinnosti mlčenlivosti.

Co se týče závazku mlčenlivosti stran sporu, je třeba upozornit na fakt, že ust. § 124 o. s. ř. se nevztahuje na smluvně sjednanou povinnost mlčenlivosti ani na povinnost mlčenlivosti vyplývající z etických kodexů.⁴³ Vzhledem k absenci zákoně úpravy povinnosti mlčenlivosti stran mediace představuje jediný efektivní nástroj jejího zajištění právě smluvní ujednání. Smlouva o provedení mediace však zavazuje výhradně strany konfliktu, a nikoli soudy, což v praxi oslabuje účinnost takto sjednané mlčenlivosti. Lze rovněž konstatovat, že smluvní povinnost mlčenlivosti může být soudem v určitých případech prolomena.

Soudkyně Ema Tomšová dokonce uvádí, že soud je při nařízení prvního setkání s mediátorem a následném zahájení mediačního procesu oprávněn zjišťovat aktuální stav věci vyžádáním si stanovisek účastníků řízení či může uložit povinnost pravidelně informovat soud o průběhu mimosoudních jednání.⁴⁴ Autorka však danou problematiku nezasazuje do kontextu možnosti smluvní úpravy povinnosti mlčenlivosti mezi stranami, a její závěry tak lze považovat za neúplné.

Obdobnou právní otázkou se zabýval Nejvyšší soud, který posuzoval závaznost doložky mlčenlivosti sjednané ve smlouvě o provedení mediace ve vztahu k procesnímu právu účastníků vyjádřit se před soudem. Z předmětného judikátu vyplývá, že účastníci soudního řízení jsou povinni respektovat smluvní ujednání o mlčenlivosti i vůči soudu, pokud byla taková povinnost sjednána. Předkládáním vyjádření obsahujících informace o průběhu mediace se mohou vystavit riziku sankce ve formě smluvní pokuty, je-li sjednána.⁴⁵

Česká judikatura však zatím neposkytuje dostatečné vodítko pro případy, kdy samotné soudy požadují informace o mediaci, čímž se vytváří prostor pro interpretační nejasnosti. V zahraničí, zejména v zemích *common law*, je situace zpravidla odlišná. Tamní soudní praxe vychází z principu *without prejudice privilege*, který zakotvuje striktní neveřejnost mediace a brání tomu, aby informace získané v rámci mediačního procesu mohly být použity v následném soudním řízení.⁴⁶

⁴³ COUFALÍK, P. – DOBROVOLNÁ, E. – HOLAS, J. – LAVICKÝ, P. – LAVICKÁ, P. – PEŠA, R. – ŠLEJHAROVÁ, M. *Součinnost třetích osob při dokazování v civilním soudním řízení*. Brno: Masarykova univerzita, 2018, s. 43–45.

⁴⁴ TOMŠOVÁ, E. Mediace z pohledu civilního soudce. In: HOLÁ, L. – MALACKA, M. a kol. *Mediace a reflexe jejích aktuálních trendů*. Praha: Leges, 2015, s. 314.

⁴⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 4. 2024, č. j. 33 Cdo 1815/2023-190, ve znění opravného usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2024, sp. zn. 33 Cdo 1815/2023.

⁴⁶ CWIERTNIA, C. *Mediation and the Limits of Without Prejudice Privilege* [online]. Bryan Cave Leighton Paisner, 28. 11. 2024 [cit. 2025-09-18]. Dostupné na: <https://www.bclplaw.com/en-US/events-insights-news/mediation-and-the-limits-of-without-prejudice-privilege.html>.

Tento přístup účastníkům mediace umožňuje otevřenou výměnu názorů, aniž by riskovali, že jejich vyjádření budou následně využita proti nim. Jelikož má však samotné pravidlo mnoho výjimek,⁴⁷ doporučuje se též konkrétní okolnosti posílit ustanovením o důvěrnosti ve smlouvě o provedení mediace.⁴⁸

Inspirací pro české prostředí může být zahraniční judikatura, například názor anglického soudce Francese Kirkhama. Podle něj by měly soudy podpořit mediační proces tím, že za běžných okolností odmítnou nařídít zveřejnění dokumentů a sdělení vzniklých v průběhu mediace, která jsou chráněna doložkou mlčenlivosti.⁴⁹ Podobně se vyjádřil i soudce James Robert Reide, když zdůraznil, že: „*Smysl mediačního řízení spočívá v tom, že strany k sobě mohou být upřímné a otevřené a že to, co vyjde najevo v průběhu mediačního řízení, nesmí být v případě neúspěchu mediačního řízení použito ve prospěch nebo neprospěch žádné ze stran v soudním sporu.*“⁵⁰ (překlad autorky)

ZÁVĚR

Současná česká právní úprava povinnosti mlčenlivosti v mediaci je pouze rámcová a v mnoha ohledech nedostačující. Zákon o mediaci sice stanoví základní pravidla, ta se však vztahují především na mediátora a osoby podílející se na mediaci. Strany sporu obvykle řeší mlčenlivost smluvními doložkami, často utvrzenými smluvní pokutou. Taková ujednání mají ovšem omezený účinek, neboť nezavazují soudy a mohou být v navazujícím řízení prolomena.

Další komplikací je dvojkolejnost právní úpravy povinnosti mlčenlivosti mediátorů, a to jak mezi zapsanými a nezapsanými mediátory, tak u mediátorů-advokátů. Ti podléhají nejen zákonu o mediaci, ale i zákonu o advokacii, což v praxi může vést k aplikačním rozporům.

Významným nedostatkem je rovněž absence výslovné úpravy interní povinnosti mlčenlivosti. Její existence je v praxi dovozována výkladem, případně bývá dodatečně sjednávána ve smlouvě o provedení mediace.

Vzhledem k uvedeným závěrům je proto nezbytné, aby účastníci co nejpřesněji určili rozsah mlčenlivosti smluvním ujednáním – jak ve vztahu k mediátorovi, tak mezi sebou. Neurčité vymezení jejího rozsahu totiž vyvolává v praxi četné interpretační nejasnosti. Otázkou však zůstává, do jaké míry budou soudy tato ujednání respektovat, zejména vzhledem k nejasnému výkladu § 124 o. s. ř. a absenci relevantní judikatury. Praxe

⁴⁷ Viz např. *Unilever Plc v Procter & Gamble Co* [2000] 1 W.L.R. 2436 (Court of Appeal (Civil Division), 28 October 1999); nebo *Oceanbulk Shipping & Trading SA v TMT Asia Ltd & Ors* [2010] UKSC 44 (United Kingdom Supreme Court, 27 October 2010).

⁴⁸ LIGHTBOWN, M. High Court Considers Without Prejudice Privilege in the Mediation Context. In: *Norton Rose Fulbright* [online]. 14. 1. 2025 [cit. 2025-09-18]. Dostupné na: <https://www.nortonrosefulbright.com/en/inside-disputes/blog/202501-high-court-considers-without-prejudice-privilege-in-the-mediation-context>.

⁴⁹ *Cumbria Waste Management Ltd and Lakeland Waste Management Ltd v Baines Wilson* [2008] EWHC 786 (QB) (High Court of Justice, 16 April 2008).

⁵⁰ *Venture Investment Placement Ltd v Hall* [2005] EWHC 1227 (Ch) (High Court of Justice, 16 May 2005).

prozatím ukázala, že soudy požadují po mediátorech informace například o průběhu prvního setkání, což je v přímém rozporu s principem důvěrnosti mediace.

Do budoucna by proto zákonodárce měl reflektovat základní principy mediace a výslovně vymezit přípustné i nepřípustné chování, nejen účastníků mediace, ale i soudů v navazujícím soudním řízení. Vhodné by bylo také stanovit možnosti procesní obrany stran a jasně určit následky porušení mlčenlivosti, například vyloučení takto získaných důkazů *ex officio*.

Lze uzavřít, že absence judikatury a rozdílné názory odborné veřejnosti nadále prohlubují nejistotu při výkladu relevantních ustanovení. V této situaci se jeví jako žádoucí otevření odborné diskuse a zvážení případné novelizace zákona o mediaci a souvisejících předpisů.

Mgr. Marie Kortusová
absolventka Právnické fakulty Univerzity Karlovy
mkortusova@gmail.com